

Matematiska Institutionen,
KTH

Problem till övning nr 6 den 8 februari, Linjär algebra D1, SF1604, vt 13.

- (E) Bestäm samtliga värden på parametern a för vilka de fyra vektorerna $(1, 1, 1, 1), (1, -1, 1, -1), (1, 2, 3, 4)$ och $(0, 1, -1, a)$ blir linjärt beroende. Gör en geometrisk tolkning av situationen.
- (E) Mängden av alla 4-tiplar (x_1, x_2, x_3, x_4) som satisfierar ekvationen

$$x_1 - 3x_2 + 2x_3 + 4x_4 = 0$$

bildar ett delrum L till R^4 som har dimension 3. Bestäm en bas $\bar{e}_1, \bar{e}_2, \bar{e}_3$ för L . Bestäm sedan en fjärde vektor $\bar{e}_4$ sådan att $\bar{e}_1, \bar{e}_2, \bar{e}_3$ och $\bar{e}_4$ bildar en bas för R^4 .

- (E) Låt $\mathbf{A}$ vara matrisen nedan

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 3 & 2 & 0 & 1 & 2 \\ 2 & 1 & -1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

Bestäm baser för matrisens radrum, kolonnrum och nollrum, samt bestäm matrisens rang.

- (E) Låt $\mathbf{A}$ vara matrisen nedan

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 2 \\ 2 & 1 & 3 & 0 \\ 5 & 4 & 9 & a \\ 1 & -1 & a & 0 \end{pmatrix}$$

Bestäm för varje värde på parametern a rangen hos matrisen $\mathbf{A}$.

- (B) För kvadratiske matrisen $\mathbf{A}$, dvs $n \times n$ -matrisen $\mathbf{A}$, gäller att $\mathbf{A}$ har full rang, dvs $\text{rang}(\mathbf{A}) = n$, om och endast om ekvationssystemet $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$ har en unik lösning för varje högerled $\mathbf{b}$. Använd detta för att visa att om $\mathbf{A}$ och $\mathbf{B}$ är kvadratiske matriser så har produkten $\mathbf{AB}$ full rang om och endast om både $\mathbf{A}$ och $\mathbf{B}$ har full rang. Visa att om $\mathbf{A}$ har full rang och $\mathbf{B}$ rang $n - 1$ så har $\mathbf{AB}$ rang $n - 1$. Ge exempel på två 3×3 -matriser $\mathbf{A}$ och $\mathbf{B}$, båda med rang 3, men sådana att

$$\text{rang}(\mathbf{A} + \mathbf{B}) = 1.$$

- (C) Visa att om för matriserna $\mathbf{A}$ och $\mathbf{B}$ gäller att $\mathbf{AB} = \mathbf{0}$ så är $\mathbf{B}$'s kolonnrum ett delrum till $\mathbf{A}$'s nollrum.
- (C) Om L och M är två delrum till vektorrummet V så utgör mängden av vektorer som tillhör både L och M ett delrum till V , som betecknas $L \cap M$ och som man kallar snittet av L och M . Bestäm nu två 3-dimensionella delrum L och M till R^4 sådana att $(1, 1, 1, 1)$ tillhör $L \cap M$ samt

$$\dim(L \cap M) = 2.$$

- Antag att L och M är delrum till vektorrummet V .

- (C) Visa att snittet $L \cap M$ av L och M , (dvs mängden av de vektorer som tillhör både L och M), också är ett delrum till V .
- (A) Visa att om $\dim(V) = n$, $\dim(L) = k$ och $\dim(M) = m$ så är

$$\dim(L \cap M) \geq (k + m) - n.$$

- Fler övningar finns i läroboken. Se förslag i kursPM. Övning ger färdighet.

SVAR

1. $a = 0$.
2. Till exempel $\bar{e}_1 = (-4, 0, 0, 1)$, $\bar{e}_2 = (-2, 0, 1, 0)$, $\bar{e}_3 = (3, 1, 0, 0)$. Som $\bar{e}_4$ t ex $\bar{e}_4 = (1, 0, 0, 0)$
3. Bas för radrummet är t ex de två vektorerna $\bar{r} = (1 \ 0 \ -2 \ 1 \ 0)$ och $\bar{r}' = (0 \ 1 \ -3 \ 1 \ -1)$.
Bas för kolonnrummet är t ex de två kolonnerna

$$\bar{k} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \text{och} \quad \bar{k}' = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Bas för nollrummet är t ex de tre vektorerna

$$\bar{n}_1 = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad \bar{n}_2 = \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \text{och} \quad \bar{n}_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Matrisens rang är 2.

4. Rangén är 3 när $a = 0$ eller $a = 4$. För övrigt är rangén 4.
5. –
6. –
7. Flera möjliga svar, t ex

$$L = \text{span}\{(1, 1, 1, 1), (1, 0, 0, 0), (0, 0, 1, 0)\}, \quad M = \text{span}\{(1, 1, 1, 1), (1, 0, 0, 0), (0, 0, 0, 1)\}$$

8. –